

Stockholm
20 november 2020

Preem AB
112 80 Stockholm
Mail: samradsynsat@preem.se

Synpunkter samråd om "Ombyggnad av dieselanläggning för förnybar produktion" vid Preems anläggning i Lysekil

Naturskyddsföreningen har tagit del av Preems underlag inför avgränsningssamråd i samband med ansökan om ombyggnad av synsatanläggningen vid Preemraff Lysekil, och lämnar nedan några korta synpunkter.

Föreningen välkomnar att Preem nu påbörjar en omställning till fossilfritt i Preemraffanläggningen, även om den är förhållandevis blygsam och inte motsvarar mer än cirka en tjugondel av bolagets produktion av fossila drivmedel.

Samrådsunderlaget är förhållandevis knapphändigt och föreningen förbehåller sig möjligheten att inkomma med synpunkter som inte redovisats nedan, senare i processen.

- Naturskyddsföreningen understryker att föreningen vill se en ansökan som inbegriper juridiskt bindande åtaganden för avveckling av Preemraffs klimatpåverkan och kraftigt minskade utsläpp av föroreningar till luft och vatten från hela anläggningen. Det är naturligtvis tveksamt om det är möjligt att åstadkomma inom ramen för en så begränsad ändringsansökan som framgår av samrådshandlingarna. Ansökans omfattning kan därför behöva utvidgas till att även avse ett förnyat tillstånd för anläggningen i sin helhet.
- Enligt av vad som framkommit av pressmeddelandet och samrådsunderlaget rör det sig om en omställning av endast cirka 4-6 procent av Preems totala fossila produktion räknat i kubikmeter. Det framgår inte av samrådsunderlagen hur stor del av Lysekilsanläggningens totala produktion av förnybara respektive fossila drivmedel som ombyggnaden påverkar, bara att den totala genomströmningen inte ska öka. Dessa aspekter behöver redovisas utförligt i miljökonsekvensbeskrivningen.
- Vad man kan förstå kan Synsat-anläggningen efter den ansökta ombyggnaden inte drivas med mer än maximalt 40 procent förnybara insatsvaror (sidan 14). En ökad produktion av förnybar diesel utöver detta skulle kräva en helt ny "mindre" ombyggnad (sidan 15). Föreningen oroar sig därför för att den nu ansökta ombyggnaden bidrar till tekniska och ekonomiska inlåsnings effekter som försvårar senare omställning till 100 procent fossilfritt. Föreningen förordar därför det alternativa förslaget till process (avsnitt 6.5) om en helt ny, separat anläggning som kan behållas vid en framtida total avveckling av fossila bränslen i

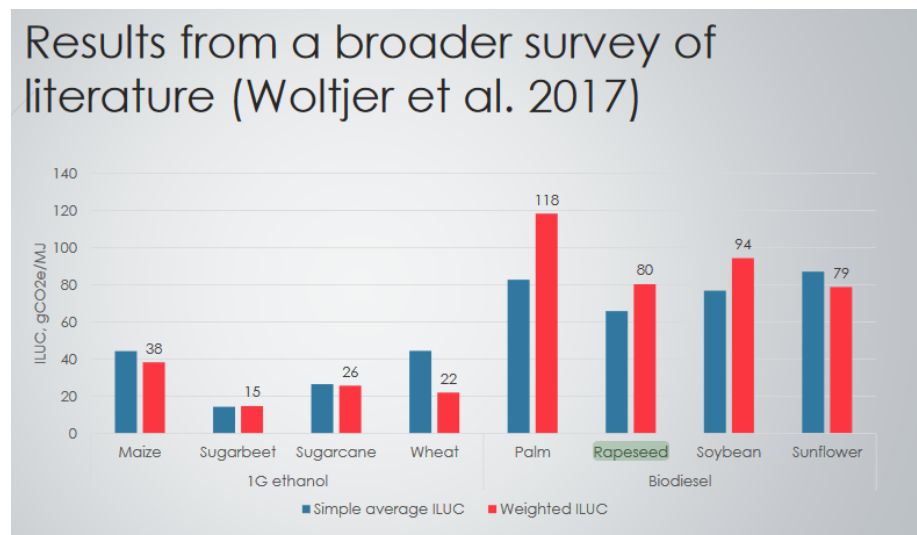
Sverige. Det förefaller ekonomiskt och miljömässigt tveksamt att göra omfattande investeringar i Synsat-anläggningen, om den fortfarande efter ombyggnaden måste drivas med minst 60 procent fossila insatsvaror. Föreningen vill åtminstone se en betydligt bättre alternativredovisning i denna del.

- Det är oklart i kartskisserna exakt var ombyggnaderna ska ske (sid 9-10)
- Det är också oklart hur den nya produktionen av vätgas som behövs i produktionen ska ske. Ska den framställas genom elektrolys eller med hjälp fossila komponenter? (sidan 14).
- Stor mängd elenergi behöver tillföras, motsvarande en promille av Sveriges produktion ett normalår. Räcker kapaciteten som finns i dag, eller behöver elnätet byggas ut?
- Föreningen är kritisk till att inte utsläppen av koldioxid och luftföroreningar inom anläggningen minskar med ombyggnaden, utan bara i användarledet. Föreningens uppfattning är att det borde finnas möjlighet till förbättringar i detta hänseende om en ombyggnad ska ske, och vill i vart fall annars att orsakerna redovisas till varför detta inte är möjligt.
- Eftersom miljöpåverkan av bibränslen varierar mycket beroende på vilka råvaror som ska användas, skulle vi vilja se det mer utvecklat hur Preem tänker sig att säkra hållbarheten i denna del. Det rör sig både om hur påverkan på biologisk mångfald och produkternas koldioxidbalans.
- Raps är en kontroversiell råvara ur miljösynpunkt. Enligt den välkända GLOBIOM-studien påverkar efterfrågan på raps indirekt både avskogning och konvertering av naturliga ekosystem.¹ Effekten bedöms vara ungefär en tredjedel av effekten för palmolja. Sammantaget visar studien att rapsbaserade biodrivmedel i dagsläget kan ha något högre utsläpp än motsvarande fossila bränslen när man beaktar ILUC.
- Utsläpp på grund av indirekt avskogning (ILUC) uppskattas alltså vara betydande, raps nämns ofta som en riskgröda. Att öka energirelaterad efterfrågan av raps är därför problematiskt, speciellt om det handlar om råvaror från internationella marknader – som Preem har aviserat. Nedan har konsultbolaget Cerulogy sammanfattat resultat för olika studier som tittat på ILUC för raps och andra grödor (se bilder nedan). Man kan räkna med utsläpp på minst 50 g CO₂e/MJ på grund av ILUC-relaterade faktorer. Långsiktigt är det därför inte klokt att investera i rapsberoende produktion. På sikt kommer lagstiftningen att

¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Final%20Report_GLOBIOM_publication.pdf

hantera frågan om ILUC-utsläpp. En rad länder så som Tyskland, Frankrike och Norge använder redan ILUC-faktorer för att begränsa eller fasa ut stöd åt biodrivmedel baserat på riskgrödor.

- Även tallolja kan leda till betydande indirekta utsläpp i andra industrier på grund av undanträngningseffekter, vilket gör att utökad produktion baserad på tallolja inte heller är det bästa alternativet.²
- Naturskyddsföreningens rekommendation när det gäller biobaserade råvaror är:
 - att storskaliga investeringar i första hand ska baseras på rest- och avfallsbaserade råvaror som nämns i bränslekvalitetsdirektivet bilaga IX, del A för att producera avancerade biodrivmedel. I andra hand ska produktionen baseras på rest- och avfallsprodukter som inte leder till betydande indirekta utsläpp.³
 - Att Preem inte binder sig vid användningen av raps, soja eller palmolja eller sam- och biprodukter från dessa grödor, på grund av risk för stora ILUC-relaterade utsläpp.
 - Att Preem gör en analys av råvarumarknaden, inklusive en risk- och konsekvensanalys som tittar på klimat- och marknadseffekten av utökad produktion från de råvaror som man planerar använda.
 - Att man säkerställer att de råvaror man använder trovärdigt leder till betydliga utsläppsminskningar även på kort sikt när man inkluderar indirekta effekter, så som ILUC.

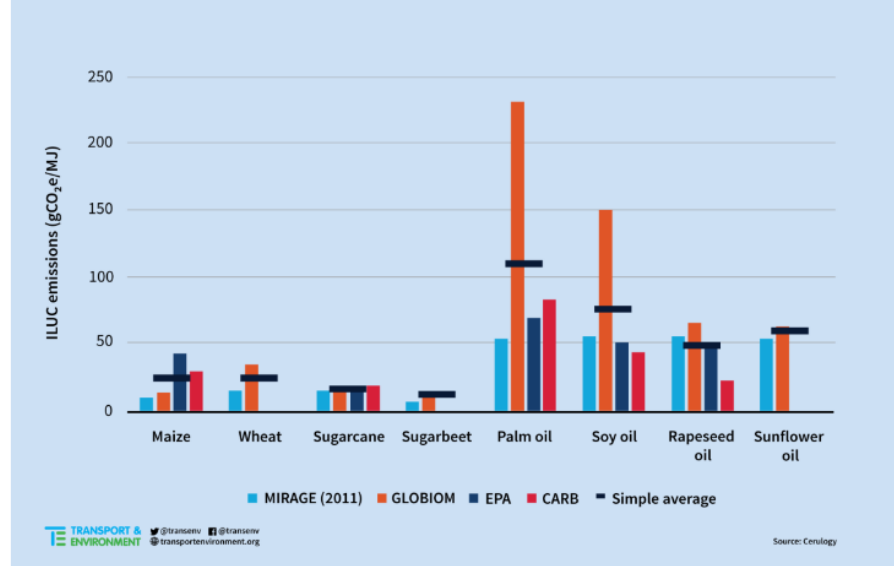

(Källa: Ceruly)

² https://www.naturskyddsforeningen.se/sites/default/files/dokument-media/remissvar_biojetutredningen_2019_final.pdf

³ Se bilaga IX: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52012PC0595&from=NL>.

ILUC results from key regulatory ILUC studies

(Källa: Cerulogy)

Dag som ovan,

Oscar Alarik
Chefsjurist, Naturskyddsföreningen